

Министар спољних послова Србије Марко Ђурић изјавио је, сумирајући резултате дипломатских активности у претходних шездесет дана, да је званични Београд кроз интензивне контакте са кључним светским актерима успео да значајно унапреди своју позицију на међународном плану.

У емисији Првог програма Радио Београда "У среду са Бојаном Билбијом" шеф српске дипломатије говорио је о историјском почетку стратешког дијалога са Сједињеним Америчким Државама, бројним посетама азијским, евроазијским и западним земљама, као и актуелним дешавањима у вези са Косовом и Метохијом.

Посету Вашингтону и сусрет са државним секретаром САД Марком Рубиом, министар Ђурић оценио је као корак који представља прекретницу у билатералним односима две земље.

"Заиста није реч о једном дипломатском куртоазном састанку, није реч ни о једнократном чину, реч је о новом поглављу у односима Србије и Сједињених Америчких Држава", нагласио је Ђурић, додајући да ова иницијатива сврстава Србију у потпуно нову категорију партнерских држава у систему САД.

У оквиру стратешког дијалога потписан је и Меморандум о разумевању у области енергетике који доприноси енергетској безбедности и отвара перспективу изградње нових гасних коридора са земљама у окружењу, са циљем диверзификације опција снабдевања. Такође, потписан је и Меморандум у области образовања који се односи на појачавање броја стипендија за научне раднике и студенте у оквиру Фулбрајт програма.

Америчка влада је омогућила и донације за наставак процеса разминирања терена на југу централне Србије који је остао минирао од 1999. године, што представља важан симболичан корак ка окретању будућности.

Ђурић је такође поменуо да је администрација у Вашингтону суспендовала стратешки дијалог са владом у Приштини, што је резултат и сталних указивања званичног Београда на положај Српске православне цркве, хришћана и непоштовање колективних права Срба на Косову и Метохији. У прилог јачању веза са америчким законодавним телима, министар је истакао и предлог конгресмена Клаудије Тени да се од фебруара обележава месец српско-америчког заједничког наслеђа.

Успешна борба против притисака и изолације Приштине

Анализирајући питање Косова и Метохије, министар је истакао да Приштина на међународном плану бележи све већи степен изолације због свог деловања на терену. Као пример успешне дипломатске борбе, Ђурић је подсетио на недавну седницу Комитета министара Савета Европе у Молдавији.

"Једна за нас веома значајна вест, која је стигла са те седнице, јесте да Приштина и ове године, дакле и на том редовном заседању, није успела у својим настојањима да уђе у састав ове међународне организације која је важна, иако у њој има више од две трећине

држава чланица које признају једнострано проглашену независност“, прецизирао је Ћурић.

Додао је да су поједине велике европске државе условиле Приштину формирањем Заједнице српских општина и применом стандарда у заштити права српског народа, што је директан резултат вишегодишњег залагања државног руководства са председником Александром Вучићем на челу.

Европске интеграције и регионална сарадња

Када је реч о односима са Европском унијом, министар је истакао да Србија наставља спровођење реформи и да је национални интерес да буде за преговарачким столом.

"Ја, рећи ћу вам отворено, иако је можда популарније да се Брисел само критикује, ја сматрам да је наш национални интерес да будемо за тим столом, јер не само што је 62 одсто наше економске размене са земљама Европске уније, 78 одсто са земљама Уније и региона, ако то рачунате, већ на сваки начин наша безбедност, животна повезаност је везана за овај континент", поручио је Ћурић.

Нагласио је да се током недавних разговора у Бриселу са европским званичницима радило на лобирању за отварање кластера, при чему се сада може рећи да велика већина земаља ЕУ подржава то отварање.

Интензивна дипломатска офанзива: Од Централне Азије до Латинске Америке

Министар спољних послова детаљно је представио и низ посета које је реализовао у протеклих шездесет дана, истичући економске и политичке ефекте сарадње са државама широм света. Посебно је издвојио посету Узбекистану, окарактерисавши је као стратешки важну с обзиром на то да та земља представља чвориште новог пута свиле и бележи привредни успон.

Говорећи о сарадњи у Европи, Ђурић је апострофирао разговоре у Чешкој и Словачкој, као и посету Италији и сусрете са мађарским званичницима, истичући значај грађења мреже пријатељстава у Централној и Источној Европи која могу бити снажни заговорници интереса Србије.

Такође, министар је нагласио важност обнављања директне авио-линије националне авио-компаније Ер Србије између Београда и Торонта после 35 година, што ће олакшати комуникацију са стотинама хиљада наших сународника у Канади, као и значај посете Бразилу – водећој економији Латинске Америке, који не признаје једнострано проглашену независност Косова и Метохије.

Ђурић је поручио да Србија своју спољну политику темељи на љубоморном чувању самосталности, доследном поштовању Повеље Уједињених нација, међународног јавног права и принципа суверене једнакости.

Унапређење односа са Израелом и балансирана спољна политика

У мају ове године ниво односа са Израелом подигнут је на ниво унапређеног стратешког партнерства, уз истицање добре сарадње у области високих технологија, науке и туризма, као и набавке савремених одбрамбених система за Војску Србије.

О односима са Руском Федерацијом и очувању енергетске сарадње, Ђурић је навео да је битно да је тај однос сачуван.

"Државни и национални интерес је, између осталог, и тај што смо у једном веома изазовном времену тај однос сачували. Када нико није... И то је нешто што мислим да ће будуће генерације умети да цене и да више разумеју како смо у овом тешком времену прошли између Сциле и Харибде, а не рушећи неке односе који су нам остављени у наслеђе из претходних генерација", истакао је министар.

О ситуацији на Косову и Метохији и положају српског народа

Присећајући се периода у коме је обављао функцију директора Канцеларије за Косово и Метохију, Марко Ћурић је подсетио на тешке безбедносне изазове и инциденте са којима се суочавао током обављања дужности, истичући да су ти догађаји ирелевантни у поређењу са положајем и актуелним проблемима са којима се српски народ данас суочава на терену.

Говорећи о формирању Заједнице српских општина, Ћурић је, у емисији Првог програма Радио Београда "У среду са Бојаном Билбијом", рекао да је битно да је издејствовано да ЗСО уђе у све споразуме.

"Ја сам и даље неко ко верује да би ово за наше људе било веома корисно, веома добро. Мислим да је врло значајно што смо успели да изборимо да то уђе у све споразуме, и више од тога, то је нешто што је ратификовано двотрећинском већином у парламенту у Приштини, пошто је део Бриселског споразума, и мислим да ми морамо да наставимо на инсистирању да то буде спроведено", прецизирао је Ћурић.

(РТС, Радио Београд)